

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Jób Daniel*
Cím: *Nirschy-akadémia Pally-akadémia, Guttman, Saphir, Eibenschütz*
Forrás: *Magyarország*

Bp
(Hely)

1919. 7/16
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

793.3

Hely

Idő

1919.

Személy

Nirschy-akadémia, Pally-akadémia, Guttman, Saphir, Eibenschütz

Uj tábolya van a világnak, táncol. Berlin ügyutüz alatt áll, s a burzsuj táncol. Bécsnek széthullott a koronája, s a népe táncol. Épp most kapta meg Pest is ezt az új spanyolt. A napokban összeesett egy ember az éhségtől a tánciskolában. Vesztül járnak nálunk is. *Two step és fox trott és onestep*, — így hívják a forradalom táncait. Soha ilyen érzéki táncok. Duhajkodik a szétrugott világ. Nirschy-akadémia, Pally-iskola, Saphir, Guttman, Eibenschütz. Az életbenmaradottak részeg kalamajkjája ez, elveszett életünknek halálos sikolya, hogy csak azért is, sohse halunk meg! — mikor mindnyájan meghaltunk.

Az egyik divatos tánciskolának ezerkétszáz növendéke van. Tavaly volt kétszáz. Egy másik iskolának, amely pár hónapja nyílt meg, kilencszáz növendéke van, normálisan lenne százhusz. Az arány mindenütt ez. Reggeli kilenc órákor kezdődik a tánc. Ez nem tréfa, ha később kezdenék, nem győznék estig befejezni. Délben két óra szünet van, sok helyen ez sincs, szakadatlanul ropják, míg csak az óra elüti a zárórát. Ekkor kezdődik a titkos tánc, de erről már nem illik beszélni, meghallhatnák az örök.

Két helyen főhadnagy tanít. A növendékek közt rengeteg az új típus. Azelőtt gyerekek tanultak, most nem ritka a negyvenöt-ötvenéves férfi, kevés hajjal, erős hassal, de megtollasodva. Az egyik iskolában két egyetemi tanár tanul redingotban. Nem akarnak az új szellemtől elmaradni. Komoly bankigazgatók. Egy jónévű sebész-professzor. Ettől még kitűnően operálhat. Igen sok leszerelt katona-tiszt. Több kész orvos, kész ügyvédek, fogorvosok, vegyész, építész, mérnök. Hadseregszállítók, sőt posztó- és bakancs-csalók, részint bizonyíték hijján fölmentve, részint a fogházból egészségesen kibocsátva. Grófok is, de kevesen, és ezek külön tanulnak, különben sincs valami híres kedvők. Aztán milliomosnők, aztán félig azok, szappanon vagy cipőfüzön meggazdagodottak, premier-bérlők, középkorú özvegyek a Lipótvárosból, félbemaradt menyasszonyok, akik színét se látták vőlegénynek, élnivágyó asszonykák, harminc és negyven év körül, szentes házaspárok és sok-sok bakfis, csavart szoknyában, süttött huncutkával, ártatlanságok, anygalkák, akik pont úgy táncolnak, mint a Jardin hölgyvilága, csak sokkal furesábban és senki még csak annyit se mond szeliden, hogy ejnye. Láttunk egy szép nyulánk kisasszonykát, egy comtesset, gyászruhában, fekete harisnyás finom lábán piros szattyán félcipővel.

Láttunk aztán egyebet is. Van tánciskola, mondjuk középfinom, ahol vasárnaponként ugynevezett osztánc van, ezren is megfordulnak itt egy este. Tandij nincs, belépti-dij van, öt korona. Katonák, szobalányok, foxtrott. Nagyon ügyesen táncolnak. Pár lépés oldalt, fordulás, pár lépés a második oldalon, égnék emelt karok, aztán a férfi a nő háta mögött táncol, aztán elébe kerül, behajtott karral a mellén, aztán kar nélkül, csupa figura és kevés ceremónia, izzadságszag és arabeszkek, sok betett aranyfog, muzsika, aminek nincs zenéje, csak üteme, és grácia nélkül lépések, és ugrások, robotba. Van olyan tánciskola is, ahol, hogy is mondjuk, szeparé is van, aztán van olyan iskola, ahová csak az érzékiség miatt iratkoznak be a népek, s egy híres táncmester becsületszavára mondta,

hogy ide grófok is járnak, „máshol tanulnak, és oda mennek gyakorolni.“ Az előszobában a krahedli nevű bordó hűsítő-ital szódavízzel, s a falon hirdetés, hogy az álarcosbál mikor lesz megtartva, megjegyezvén, hogy az álarc nem kötelező. Egy józsefvárosi tánciskola ruhatárának falán figyelmeztetés, hogy a kabátban hagyott tárgyakért nem vállal felelősséget az intézőség. Nem tudni, a ruhatárosokra érti-e, vagy az iskola közönségére az intézőség? Egy pufók lány betaposott fehér cipőben selypítve kérdi a mestert, hogy mikor lesz meg a boszton-verseny, ő azon okvetlenül pályázni akar. Első díj egy plüss fényképtartó. Egy zömök fiú épp most emeli föl a táncosnőjét, a haja kibontva, rózsaszínű bébé-ruha van rajta, kissé gyűrött, sok röpködő szalaggal, a lány majdnem mennybe megy. A zongorát egy szegény elnyűtt nő veri, havonta megkeres háromezer koronát, de többet is. A táncmester pesszimista, nem hiszi, ugymond, „hogy az egész konjunktúra sokáig tartsa magát.“ Továbbá azt mondja a közönségére: „ez mind csupa lateinerek.“ És végül panaszkodik, hogy most minden harmadik házban tánciskola nyílik, „minden tükereskedő tánciskolát nyit, lönkreteszik az egész üzletet.“

A démon-világnak külön tébolya van, ezek most mind ugynevezett klasszikai és művészi táncokat tanulnak. Egyik helyen száz ilyen növendék van, a másik helyen kétszáz. Ennek az új örületnek az a magyarázata, hogy a békekötésre spekulálnak, csak megvárják gyorsan, amíg Wilson a békét nyélbe üti, és mint egykor a lányok Oroszországba, rohannak Párisba, Londonba, Amerikába, fölékszereződni, megmilliomosodni, most ez a konjunktúra. A nivó nagyot haladt, a „ritka árpa, ritka buza, ritka rozs“ kezdetű nemzeti dal világa megszűnt, most Beethoven, Brahms, Chopin a divat, ezekre táncolnak majd odakint, túllben, gázban és fantaisie-ben.

*

És ahol Pesten zongora van és leány vagy asszony a háznál, ott sincs máskép, ott se tesznek egyebet este, csak fölszedik a szőnyegeket, és kezdődik a tánc. Délután négykor kezdik, mert nem lehet sokáig, és tart az első hajnali villamosig, — ez is a forradalomban született, ez az új meghatározás, az első villamosig, mert kocsik nincsenek, és gyalog nem mennek. A nagy házi bálók világa megszűnt, mert az élelmezés lehetetlen, piknikek vannak, minden vendég hoz valami élelmet, az

urak bort, meg pezsgőt, egy központi igazgató saját bevallása szerint „legalább“ százötven üveg pezsgőt liferált piknikekhez. A frakk kiveszett, mert frakkhoz mégse vesznek puhamező inget, s a keményített inggel baj van, az is kiveszett, nincs keményítő, és nincs, aki vasalja. De táncolni muszáj.

Egy nagyon ismert nevű pesti család nemrég három napra kibérelte az egyik híres hűvösvölgyi vendéglőt és oda ment ki az egész társaság táncolni.

Ott is aludtak.

Jóh Dániel.